

Bestuursverslag & Jaarrekening 2018

Stichting Bibliotheken
Midden-Fryslân

dbieb

blijf ontdekken

dbieb.

meer

zien

dan je

zag.

inhoud

	pagina
Bestuursverslag 2018	
2018 - Een nieuw huis en een nieuw gezicht	6
Jaarstatistieken	12
Werkgebied	13
Onze activiteiten	13
Financieel jaarverslag 2018	16
Begroting 2019	17
Verslag van de Raad van Toezicht	20
Raad van Toezicht in 2018	21
Jaarrekening	24
Balans per 31 december 2018 SBMF	24
Staat van baten en lasten 2018 SBMF	25
Resultaatbestemming	26
Kasstroomoverzicht	27
Toelichting behorende tot de jaarrekening	28
Toelichting op de balans	33
Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen	37
Toelichting op de Staat van baten en lasten	38
Toelichting op de jaarrekening	41
Overige gegevens	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	44

Bestuurs
verslag
2018

Bestuursverslag 2018

2018 - Een nieuw huis en een nieuw gezicht

Strategische vernieuwing wordt zichtbaar

Het jaar 2018 was voor onze bibliotheek een zeer bijzonder jaar. In het proces van transformatie van het bibliotheekwerk in de gemeenten Leeuwarden en Tytsjerksteradiel is in 2018 een aantal forse stappen gezet. Er is door de organisatie een bijzondere inspanning verricht en de effecten van die inspanningen zijn in 2018 duidelijk zichtbaar geworden.

Het Ondernemingsplan voor de periode 2017 - 2020 is in het najaar 2017 vastgesteld en geeft aan waar de belangrijke strategische veranderingen liggen, vertaald in het 'wat'. Het plan is door het MT ontwikkeld in samenwerking met een brede afvaardiging vanuit de organisatie. Het vormt het fundament onder de gedetailleerde jaarwerkplannen van de organisatie, die door de verschillende teams en units voor het jaar 2018 zijn opgesteld en uitgevoerd. De strategische vernieuwing is een complex traject. Zoals bekend loopt dit transitieproces langs drie majeure sporen: de vernieuwing van het inhoudelijke bibliotheekwerk, de reorganisatie en de herhuisvesting van de Centrale Bibliotheek Leeuwarden. De inhoudelijke transformatie van het bibliotheekwerk is een dynamisch en continu proces. Inmiddels is de reorganisatie afgerond en de herhuisvesting van de centrale bibliotheek een feit.

Met ingang van 2018 een nieuwe naam en een nieuwe huisstijl

In 2017 is er onderzocht of een nieuwe positionering van onze organisatie kan bijdragen aan een nieuw en hedendaags imago van onze bibliotheek. In het najaar 2017 hebben MT en de Raad van Toezicht het besluit genomen over te stappen op een nieuwe naam en een nieuwe huisstijl. Besloten werd de 'oude' landelijke huisstijl met ingang van begin 2018 te verlaten en tevens over te stappen op een nieuwe merknaam: 'dbieb'. Bij de ingebruikname van de nieuwe centrale bibliotheek werden de nieuwe huisstijl en naam onthuld. Er is veel positieve feedback gekomen op het moderne uiterlijk en 'klank en kleur' van de vormgeving en naam. Vooral het segment jongeren is enthousiast. De overstap heeft zeker een positief effect op het imago van onze bibliotheek.

Per 2018 nieuwe organisatiestructuur - de inhoud als basis

Bij de inhoudelijke vernieuwing van het bibliotheekwerk in Leeuwarden en Tytsjerksteradiel is er sprake van een sterke accentverschuiving. De positie van de 'klassieke' frontoffice – het beschikbaar stellen van de collectie en het inlichtingenwerk in de vestigingen – komt in toenemende mate in een nevensgeschikte positie ten opzichte van de twee overige hoofdpijlers: de dienstverlening aan het onderwijs en de programmering.

dbieb hanteert een aantal ontwikkeldoelen in de vertaling en realisatie van haar beleid. Het gaat hierbij specifiek om: het stimuleren van participatie in het openbare leven, het helpen bij het ontwikkelen en toepassen van nieuwe vaardigheden, het bieden van gelijkwaardige toegang tot informatie.

De vertaalslag van deze ontwikkeldoelen in de uitwerking van de nieuwe dienstverlening van dbieb vindt plaats in een aantal thema's en programmalijnen. In deze programmalijnen zijn persoonlijke ontwikkeling, het aanleren van 21st century skills en zelfredzaamheid sleutelwoorden. In de dienstverlening van dbieb staan begrippen als taal, informatie en cultuur centraal. In 2018 heeft de bovengenoemde accentverschuiving nog meer vorm gekregen. Mensen en middelen zijn deels verplaatst vanuit de frontofficeteams naar de teams Onderwijs en Programmering.

Met ingang van 2018 is er een nieuwe organisatiestructuur van kracht die aansluit op de ontwikkeldoelen en de programmalijnen. In de strategische vernieuwing zijn nieuwe competenties noodzakelijk op het gebied van marketing, (digitale) communicatie, ICT, samenwerking en netwerkvorming. Inspelen op actualiteit vraagt daarnaast om een platte organisatie met bevoegdheden laag in de organisatie. Van aanbodgericht werken naar vraaggericht werken vraagt ten slotte om pro-activiteit en goede kennis van de lokale samenleving. De ruggengraad van de nieuwe organisatie wordt gevormd door drie inhoudelijke teams: het team Programmering, het team Onderwijs en de teams Bibliotheken Stad en Dorpen (het frontoffice). De ondersteuning voor de primaire teams wordt gevormd door de unit Bedrijfsvoering: Financiën, HRM, ICT, MARCOM en het Servicebureau.

Programmering - bibliotheekwerk in een nieuwe vorm

'Een leven lang leren' is de leidraad voor de activiteiten die door het team Programmering van de bibliotheek in Leeuwarden en Tytsjerksteradiel in 2018 zijn georganiseerd. Het team zet in op het wegwerken van achterstanden in taalontwikkeling en digitale geletterdheid, op vaardigheden die in de nabije toekomst nodig zijn en op persoonlijke ontwikkeling.

Het team programmering speelt in de bestrijding van laaggeletterdheid een belangrijk rol. In 2018 is het team Programmering gestart met het faciliteren en verbinden van partners in het sociale domein op het gebied van financiën, recht, inkomen en (vrijwilligers)werk. Onderlinge doorverwijzingen en kennis over het signaleren en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid is hiermee gestimuleerd. Ook in 2019 gaat het team verder met het verbinden van partners in het sociale domein naar basisvaardigheden en digitale vaardigheden: het creëren van het zogenaamde 'hulppelein'. Programmering faciliteert volwassenen die aan hun basisvaardigheden werken in het Digi-Taalhuis. Het leren van de Nederlandse taal staat hierbij centraal.

Digitale geletterdheid is een ander speerpunt van het team. Het betreft een complex aan vaardigheden, kennis en houdingsaspecten. Programmering werkt hierbij aan vaardigheden als ict-basisvaardigheden, informatievaardigheden, computational thinking en mediawijsheid, maar ook aan bewustwording in het leren omgaan met digitale middelen in onze gemedialiseerde samenleving. Deze vaardigheden zijn onderdeel van essentiële competenties die kinderen, leerkrachten en volwassenen nodig hebben om succesvol deel te kunnen nemen in de maatschappij van de toekomst.

In 2018 werden vele programma's opgezet die werden uitgevoerd op scholen, in workshops, in oefengroepen en op festivals. Het eigen festival 'Digi bites' op 20 oktober 2018 trok meer dan 660 bezoekers.

Onderwijs - ontwikkeling en uitrol formule 'De Bibliotheek op school' (dBos)

In toenemende mate richt de dienstverlening van het team Onderwijs aan het onderwijs in beide gemeenten zich op de ontwikkeling en uitrol van de formule 'de Bibliotheek op school' (dBos). Ook in het kader van dit programma werkten dbieb en de scholen in Leeuwarden en Tytsjerksteradiel in 2018 structureel samen aan de taalontwikkeling, leesbevordering en mediawijsheid van kinderen. Door te lezen vergroten kinderen spelenderwijs hun woordenschat en verhogen zij hun taalniveau. Hierdoor worden in een vroeg stadium taalachterstanden teruggedrongen met minder kans op laaggeletterdheid. dbieb maakt afspraken met de gemeente en het onderwijs over de uitvoering van het programma. Met dBos gaan school en dbieb een meerjarige samenwerking aan rondom lezen en mediawijsheid. Deze samenwerking is geborgd in het beleid van zowel school als dbieb. Een actuele en gevarieerde collectie in de school zorgt voor verrijking van het leesonderwijs.

Vanuit dbieb ondersteunt een professionele leesconsulent het team van de school. Daarnaast helpt een digitaal portaal de school bij het zoeken van boeken, het stimuleren van lezen, het bijhouden van de leeshistorie en het vinden van betrouwbare informatie. dBos maakt deel uit van een doorgaande leeslijn. Het programma 'BoekStart'- gericht op het VVE - vormt het begin van deze beleidslijn en dBos VO (voortgezet onderwijs) het sluitstuk. De uitrol van dBos in beide gemeenten verloopt succesvol. Met ingang van het schooljaar 2018-2019 is met 7 nieuwe basisscholen een dBos-contract gesloten. Het aantal scholen waarmee middels deze landelijke aanpak wordt samengewerkt, is daarmee gekomen op 25 in de gemeente Leeuwarden en 11 in de gemeente Tytsjerksteradiel. Een aantal basisscholen heeft al aangegeven graag te willen starten met dBos vanaf 1 januari 2019. Met extra ondersteuning van de gemeente is het mogelijk om in Leeuwarden nog uit te breiden met 12 scholen.

Medio oktober 2018 is met de Leeuwarder wethouders Feitsma en Tjeerdema afgesproken in 2019 eerst door te gaan op de ingeslagen weg. Vervolgens zal in het voorjaar 2019 samen met de gemeente worden bekeken in hoeverre het mogelijk is de verdere uitrol van dBos over nog meer scholen in het werkgebied vorm te geven.

Medio 2018 zijn dbieb en Bibliotheekservice Fryslân (BSF) een samenwerking gestart met de Pabo van NHL/ Stenden locatie Leeuwarden. Er is een Bibliotheek op school (dBos) op de Pabo ingericht en middels de bouwstenen van de dBos wordt gewerkt aan kwaliteitsverbetering van het taal- en leesonderwijs. De studenten doen kennis op met de landelijke aanpak van dBos. Er wordt aangesloten bij de bestaande praktijk van de Pabo: het curriculum en de stage. dbieb verzorgt de projectleiding van het project en draagt - ook in financiële zin - bij in de noodzakelijke investeringen in het project. De pilot loopt door in het jaar 2019. Uiteindelijke doel is om elkaar te versterken door een structurele samenwerking aan te gaan tussen de bibliotheek en de Pabo's.

Frontoffice – de vertrouwde pijler

Het team Bibliotheken Stad en Dorpen richt zich op de frontoffice van dbieb in de Blokhuispoort en de vijf dorpsvestigingen. Naast het team van professionals is er tevens een grote groep vrijwilligers actief die ervoor zorgt dat dbieb zo goed mogelijk voor de bezoeker bereikbaar is. Hoewel de frontoffice van dbieb in de nieuwe strategie nevensgeschikt is gemaakt aan de programmering en de dienstverlening aan het onderwijs, vormt de frontoffice nog steeds een factor van belang. In 2018 was er in dbieb Leeuwarden een stijging in het aantal leden. Tevens is dbieb de enige bibliotheekorganisatie in Fryslân waar er sprake was van een toename in het aantal uitleningen ten opzichte van het voorgaande jaar.

In 2018 was de samenwerking tussen professionals en vrijwilligers één van de speerpunten van het team. Voor het MT van dbieb staat vast dat inzet van vrijwilligers – met name in de publiekendiensten – onontbeerlijk is in relatie tot het realiseren van de nieuwe visie. Door de inzet van vrijwilligers kan voldoende massa worden gecreëerd in de personeelsformatie. De professionele krachten kunnen zich vervolgens richten op nieuwe en andere vormen van dienstverlening. In 2018 zijn vrijwilligers in aanzienlijke mate in de organisatie ingestroomd. Hierdoor krijgt de strategische vernieuwing van dbieb vorm. De vrijwilligers worden in de frontoffice ingezet in de functie van gastvrouw/-heer. De gastvrouw is het eerste aanspreekpunt in de bibliotheek en helpt de klant waar nodig bij het uitleen- en innameproces, de betaalautomaat en het printen. De gastvrouw kan de klant wegwijs maken in de bibliotheek en de publiekscatalogus. Begin 2018 is een uitgebreide beschrijving gemaakt rond het werven, selecteren en werken met deze categorie vrijwilligers. Eind 2018 is een update gemaakt van het vrijwilligersbeleid. Deze update zal begin 2019 worden vastgesteld.

Project 'dbieb in de buurt' van start

In juli 2018 is het project 'dbieb in de buurt' van start gegaan. In het project wordt onderzocht op welke wijze de zogenaamde 'connectiepunten' kunnen worden doorontwikkeld naar een volgende fase. Op welke wijze kan de bibliotheek aanwezig en relevant zijn in wijken en buurten waar geen vaste vestiging binnen handbereik is en (groepen) mensen de weg naar de bibliotheek niet weten te vinden? Ook nu de gemeente Leeuwarden na de gemeentelijke herindeling per 2018 is uitgebreid met meer dan dertig dorpen, is ook het bereik op het platteland een belangrijk issue. De bibliotheek wil het verschil maken door met diensten en programma's in samenwerking met partners en/of inwoners in te zetten op drie lijnen: zelfredzaamheid (basisvaardigheden), geletterdheid en digitale geletterdheid en zelfontplooiing (een leven lang leren). In het project wordt gewerkt aan de ontwikkeling van nieuwe programma's afgestemd op een aantal doelgroepen. Het gaat hierbij om mensen die minder mobiel zijn, ouders met jonge kinderen en mensen die ondersteuning nodig hebben op het terrein van (ook digitale) geletterdheid.

De projectgroep leverde in oktober 2018 een businessplan van waaruit tot in 2019 drie pilots zullen worden uitgevoerd in het werkgebied van dbieb. In het project wordt samengewerkt met het Kenniscentrum van de BSF, de gemeenten, Kearn en het onderwijs.

Bibliotheekwerk in de P.I. Leeuwarden

Eind oktober 2018 is er een nieuwe 'dienstverleningsovereenkomst bibliothecaire dienstverlening' tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid – Dienst Justitiële Inrichtingen – en dbieb gesloten. De nieuwe overeenkomst is een reactie op een offerte van dbieb zoals die in september 2018 richting de P.I. Leeuwarden (voorheen De Marwei) is uitgebracht en gesloten voor een nieuwe periode van vier jaar tot en met het jaar 2022. Dit is een mooi resultaat en best bijzonder. Tot volle tevredenheid van het management van de P.I. en de gedetineerden verzorgt dbieb al jaren de bibliotheek in de gevangenis. Echter, onder druk van bezuinigingen zijn en worden de bibliotheekvoorzieningen in tal van gevangenissen in Nederland afgebouwd en gesloten. In Leeuwarden is dat gelukkig de komende jaren niet het geval.

Ingebruikname nieuwe centrale bibliotheek

Op 25 januari 2018 werd de nieuwe centrale bibliotheek in de Blokhuispoort officieus in gebruik genomen. Door de medewerkers, diverse organisaties en bedrijven werd een bijzondere prestatie verricht. De bouw-, inrichtings- en verhuisprocessen verliepen onder een enorme tijdsdruk. Vanwege Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018 moesten alle processen uiterlijk begin 2018 zijn afgerond. De nieuwe centrale bibliotheek is een bijzondere bibliotheek geworden. De combinatie van een moderne bibliotheek en een monumentaal gebouw is door de architecten, hoofdaannemer, onderaannemers, de projectontwikkelaar, het projectmanagement en medewerkers van de bibliotheek op fraaie en indrukwekkende wijze vormgegeven.

Het royale grondplan met functiemenging biedt ruimte voor 'inspiratie, creatie en participatie'. In het gebouw met een netto vloeroppervlak van meer dan 3500 m² is een aantrekkelijke formule ontwikkeld en uitgerold. De inpassing van een goed horecaconcept blijkt een schot in de roos. Met het gebouw als instrument is het mogelijk de vijf wettelijke kerntaken van het bibliotheek adequaat en op een professionele wijze uit te voeren.

Reeds vanaf de officiële start heeft het gebouw in de belangstelling gestaan van het publiek. Per maand kan de bibliotheek rekenen op zo'n 30.000 bezoekers. Eind 2018 stond de teller op meer dan 350.000 bezoekers. Daarmee is de bibliotheek in de Blokhuispoort de best bezochte openbare instelling in Leeuwarden en één van de grotere publiekstrekkingen in het noorden van het land. Op 23 maart 2018 vond de officiële opening plaats. Zo'n 400 genodigden waren getuige van de openingshandeling die door wethouder Sjoerd Feitsma van de gemeente Leeuwarden werd verricht. Het gebouw heeft in het afgelopen jaar veel aandacht gekregen in de lokale, provinciale en landelijke pers en staat ook in de belangstelling vanuit het buitenland. Op gezette tijden worden buitenlandse bezoekers ontvangen, vooral vanuit de VS en Duitsland. Het gaat hierbij met name om collega's uit de bibliotheekbranche. Automatische HKA uit Groningen gebruikt de nieuwe bibliotheek Leeuwarden als referentiebibliotheek; een goed voorbeeld van een aantrekkelijke plek waar modern bibliotheekwerk wordt uitgevoerd in een up-to-date digitale omgeving.

Tekort BOEi financiering bouw complex Blokhuispoort

In 2018 is er veel aandacht geweest voor de ontwikkelingen naar aanleiding van het financiële tekort dat is ontstaan in het (ver)bouwproject complex Blokhuispoort. In het voorjaar 2018 bleek er in het project een tekort te zijn ontstaan van ruim 5,5 miljoen euro. Voor een deel vanwege minder ontvangen subsidies en voor een andere deel vanwege meerwerk dat niet was opgenomen in de oorspronkelijke planning. Projectontwikkelaar BOEi bleek verantwoordelijk voor de overschrijding. Vanwege de situatie werden de (af)bouwactiviteiten in het gehele complex in maart door de hoofdaannemer min of meer stopgezet. Hierdoor werd ook de bibliotheek getroffen. Het meest in het oog springende en vervelende effect was het feit dat de kapel nog niet kon worden afgebouwd. De kapel is een ruimte die nodig is om het activiteitenprogramma van de bibliotheek goed te kunnen uitvoeren. Veel activiteiten werden afgezegd of verplaatst naar een alternatieve ruimte in de Blokhuispoort. Naast de niet afgebouwde kapel was er nog sprake van een aantal 'openstaande' punten: de nog niet ingerichte patio, de niet afgereguleerde klimaatbeheersing en de gestagneerde afbouw van de grote oranje trap in de hal van de bibliotheek. De kwestie kreeg veel aandacht in de pers. Het was voor de bibliotheek een vervelende ontwikkeling. Juist omdat de bibliotheek in haar eigen (inrichtings-) proces keurig binnen de financiële kaders had gekleurd en geen enkele blaam trof.

Pas eind 2018 kwam er beweging in het proces nadat het College van B&W Leeuwarden aan de gemeenteraad het voorstel heeft gedaan BOEi een lening te verstrekken van 1,35 miljoen euro zodat de afbouw kan worden hervat. Naar verwachting zal de gemeenteraad begin 2019 akkoord gaan met het voorstel en kunnen de werkzaamheden worden opgestart.

dbieb Leeuwarden, de beste bibliotheek van Nederland?

In november 2018 werd bekend dat dbieb Leeuwarden is genomineerd voor de verkiezing 'Beste Bibliotheek van Nederland'. De verkiezing van de Beste Bibliotheek van Nederland is een evenement dat jaarlijks wordt georganiseerd door Bibliotheekblad en dat zich inmiddels bewezen heeft als middel bij uitstek om het bibliotheekwerk lokaal en landelijk op de kaart van pers, publiek en politiek te zetten. De grote respons blijkt onder meer uit het aantal publieksstemmen (de laatste keer ruim 15.000) en de publiciteit in diverse media. Uit de binnengekomen nominaties stelt een vakjury een shortlist samen. De uiteindelijke winnaar wordt gekozen door het publiek en de vakjury tezamen, waarbij beider stem voor de helft meetelt. De bibliotheekorganisatie wordt daarbij niet alleen beoordeeld op het bibliotheekgebouw, maar ook zeker op de inhoudelijke dienstverlening. Voor onze organisatie is de nominatie op zich al een geweldige opsteker en een bewijs dat dbieb op een relevante en aansprekende wijze in het vernieuwingstraject bezig is. Tijdens het Nationale Bibliotheekcongres op 16 april 2019 zal bekendgemaakt worden of dbieb Leeuwarden zich een jaar lang de beste bibliotheek van Nederland mag noemen.

Vestiging Stiens en Lytse Bybs onder de vleugels van dbieb

Per 1 januari 2018 is de Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân / dbieb van het ene op het andere moment gegroeid met één grotere bibliotheekvestiging in Stiens van de voormalige gemeente Leeuwarderadiel en vier Lytse Bybs in dorpen in de voormalige gemeente Littenseradiel. Eén en ander als gevolg van de gemeentelijke herindeling. Vanuit de Bibliotheken Noord-Fryslân en Bibliotheek Mar&Fean zijn de collecties en de ICT-apparatuur overgenomen. Voor de bemensing is nieuwe personeelsformatie aangetrokken. De vestiging Stiens is een goed lopende vestiging die is gehuisvest in het MFC De Skalm. Vanuit de gemeente Leeuwarden werd in het voorjaar 2018 aangegeven dat het MFC wellicht gaat verhuizen naar het leegstaande voormalige gemeentehuis in Stiens. Die verhuizing kan voor de bibliotheek een mooie opsteker betekenen. Het biedt de mogelijkheid om op deze centrale plek in het dorp een aantrekkelijke bibliotheekformule met horeca te ontwikkelen. Begin 2019 zal door de gemeente Leeuwarden een definitieve beslissing worden genomen omtrent de verplaatsing van het MFC.

Planvorming vestiging bibliotheek Gytsjerk

Al geruime tijd wordt gewerkt aan de planvorming rond een nieuw Multifunctioneel Centrum (MFC) bij het zwembad in Gytsjerk. Doarpsbelangen, de gemeente Tytsjerksteradiel (zwembad), de kinderopvang en de bibliotheek willen in gezamenlijkheid een nieuw MFC oprichten. Met de realisatie van het MFC zou een lang gekoesterde wens van de bewoners van het dorp in vervulling gaan. Uitgangspunt van de bibliotheek is dat participatie in het MFC niet kan en mag leiden tot een verhoging van het huisvestingsbudget. De wethouder heeft dit uitgangspunt onderschreven. Vanuit de Programma's van Eisen van de deelnemers heeft de architect medio 2018 een eerste ontwerp van het nieuwe plan opgeleverd. Op basis van dit plan is een eerste financiële doorrekening gemaakt. Voor de bibliotheek blijkt participatie onder de huidige omstandigheden echter niet haalbaar. Er is sprake van een stijging in de huisvestingslasten. Al vanaf 2014 wordt de bibliotheek in Tytsjerksteradiel geconfronteerd met een jaarlijks financieel tekort in de exploitatie. Dit structurele tekort wordt veroorzaakt door de substantiële bezuiniging die de bibliotheek in Tytsjerksteradiel per 2014 te verwerken kreeg.

Voordat er door de bibliotheek een beslissing kan worden genomen over participatie in het MFC Gytsjerk moet er eerst een oplossing komen voor dit probleem. Met de gemeente is afgesproken de planvorming Gytsjerk op te nemen in een integrale visie op het gehele bibliotheekwerk in Tytsjerksteradiel. Een oplossing kan onder meer komen door de verplaatsing van de vestiging Hurdegaryp. Hierdoor kan een duur en lang lopend huurcontract worden beëindigd zodat er financiële ruimte ontstaat in de exploitatie in Tytsjerksteradiel. Tevens kan de oplossing komen door een helpende financiële hand vanuit de gemeente. Echter, vanwege de lastige financiële positie waarin de gemeente momenteel verkeert, lijkt die helpende hand (nog) niet te worden uitgestoken. Naar verwachting zal er in de eerste helft van 2019 een definitieve beslissing worden genomen.

dbieb Academy in de steigers

Bij de vorming van het reorganisatieplan in 2017 is een aantal uitgangspunten en kenmerken van de nieuwe organisatie centraal gezet. De bibliotheek moet onder meer worden omgebouwd tot een 'lerende organisatie' van iedere medewerker wordt verwacht dat hij of zij een bijdrage levert aan de ontwikkeling van de producten of dienstverlening. Dat betekent aan de ene kant dat de medewerkers zich qua kennis en competenties moeten kunnen ontwikkelen op individueel niveau en aan de andere kant in staat moeten worden gesteld die kennis en expertise te kunnen toepassen. Voor de ontwikkeling op individueel niveau start dbieb begin 2019 met de nieuwe HR-cyclus. Voor de bijdrage aan het inhoudelijke bibliotheekwerk is in het najaar een opzet gemaakt van een trainingstraject, bestemd voor alle medewerkers die bij dbieb werkzaam zijn. Het totale traject neemt ongeveer acht maanden in beslag en is gericht op de beantwoording van een aantal essentiële vragen: wat is de maatschappelijke opdracht voor dbieb anno 2020, voor wie doet dbieb wat, wat is de rol van de verschillende teams, wat hebben we nodig om ons werk te kunnen doen, wat is de onderlinge samenhang tussen de verschillende teams en units en afsluitend de moeder der vragen: wat is de rol van de individuele medewerker in de organisatie?

In het najaar 2018 heeft het MT samen met 'The Alignmenthouse' gewerkt aan de opzet van het trainingsprogramma. Ook de teamleiders zijn betrokken geweest bij deze opzet. Medio januari 2019 zal de eerste fase van de uitvoering van het traject van start gaan.

De uitkomsten van het trainingstraject zullen worden gebruikt voor het nieuwe beleidsplan van dbieb dat medio 2020 gereed moet zijn. Tevens wordt in het traject een format gemaakt waarmee ook de jaarwerkplannen van de teams kunnen worden vormgegeven.

Jaarstatistieken

dbieb is dé laagdrempelige plek voor kennis en inspiratie. Je vindt er alle middelen voor het (digitaal) lezen, luisteren en kijken over/naar kunst & cultuur, hobby & lifestyle, sport & spel, recreatie & vakantie, loopbaan & carrière. Op al deze gebieden is dbieb de plek waar je zonder drempel naar binnen stapt voor oriëntatie en kennismaking.

Leden & bereik

Aantal leden:	Aantal verlengingen:
36.486	191.193
Aantal uitleningen:	Aantal bezoekers:
596.187	518.903

Bezoekers dbieb.nl:

215.438

Bezoekers cursussen.dbieb.nl:

18.117

Bereik facebook.com/bieblwd:

286.356

Bezoekers tips.dbieb.nl:

6.310 (gestart augustus 2018)

Bezoekers Jeugdtips.dbieb.nl:

859 (gestart augustus 2018)

Personeel

 x 11 **x 37**

Vrijwilligers

 x 22 **x 41**

Werkgebied

dbieb heeft in 2018 de gemeenten Leeuwarden (122.415 inwoners) en Tytsjerksteradiel (31.870 inwoners) als werkgebied. In deze regio is ongeveer een kwart van de bevolking lid van de bibliotheek.

Leeuwarden

25.265 leden
448.756 uitleningen
323.679 bezoekers (feb-dec)

Grou

2.071 leden
64.353 uitleningen
25.538 bezoekers

Gytsjerk

1.168 leden
38.992 uitleningen
17.032 bezoekers

Hurdegaryp

1.328 leden
39.484 uitleningen
22.686 bezoekers

Burgum

4.045 leden
128.652 uitleningen
73.220 bezoekers

Stiens

2.460 leden
81.905 uitleningen
56.748 bezoekers

Onze activiteiten

Programmering

Cultureel

Aantal activiteiten: **101**
Aantal deelnemers: **3.976**

Informatief

Aantal activiteiten: **460**
Aantal deelnemers: **1.121**

Jeugd

Aantal activiteiten: **189**
Aantal deelnemers: **1.652**

Partners

Aantal activiteiten: **182**
Aantal deelnemers: **789**

Frysk Muzyk Argyf

- In 2018 werden er 10 composities toegevoegd.
- Website en webshop werden vernieuwd
- Er zijn opnamen gemaakt voor een tweetal nieuwe cd's die in 2019 zullen verschijnen

Onderwijs

- In 2018 maakten de scholen in Aldlân, Bilgaard, Leeuwarden Centrum, Burgum, Grou, Hurdegaryp, Jistrum en Stiens gebruik van klassikaal lenen.
- Daarnaast kwamen er 106 groepen (1972 Leerlingen) langs in de bibliotheek
- In 2018 participeerden 34 scholen in het concept de Bibliotheek op school.
- In 2018 participeerde dbieb in Kunstmenu, een verkenningaanbod op het gebied van kunst en cultuur.

Financieel
jaarverslag
2018

Financieel jaarverslag 2018

Resultaat

De jaarrekening 2018 laat een positief bedrijfsresultaat zien van € 70.269. Aan de bestemmingsreserves en fondsen werd een bedrag van € 38.528 onttrokken en er werd € 144.721 toegevoegd. De resultaten van Tytsjerksteradiel (-/- € 26.182) en die van het Frysk Muzyk Argyf (€ -/- 9.742) werden aan de algemene reserves onttrokken. Na deze mutaties in de reserves en fondsen eindigt de jaarrekening 2018 zonder saldo. In de toelichting op de jaarrekening worden verder de belangrijkste verschillen tussen jaarrekening en begroting verklaard.

Beschikking 2018 gemeente Leeuwarden

Vanaf het voorjaar 2018 is er veel te doen geweest over de bibliotheekbegroting 2018 van Leeuwarden. Als gevolg van een miscommunicatie tussen dbieb en de Gemeente Leeuwarden rond de dekking van de extra huisvestingslasten van de Blokhuispoort is er lang onduidelijkheid geweest en kon de subsidie 2018 Leeuwarden niet worden vastgesteld. Het College van B&W van Leeuwarden heeft in het najaar 2018 besloten zeker tot en met 2020 de extra huisvestingslasten van de dbieb Blokhuispoort te vergoeden. De subsidieverlening 2018 was daarmee een feit. De kwestie heeft gezorgd voor een vertraging in het innovatieproces. Vanwege de onduidelijkheid is dbieb gedurende een lange periode in 2018 uitermate terughoudend geweest in de besteding van de innovatiebudgetten. Als gevolg hiervan heeft de bestuurder helaas moeten besluiten een aantal activiteiten, die cruciaal zijn voor het welslagen van de ingezette transitie door te schuiven naar het jaar 2019. De hiermee gemoeide kosten worden ten laste van het resultaat 2018 opgenomen in een bestemmingsreserve voor het jaar 2019.

Financiën - solvabiliteit en liquiditeit

De solvabiliteit en liquiditeit is gezond. Zowel op korte als lange termijn is de verwachting dat de stichting aan haar verplichtingen kan blijven voldoen. De aanwezige liquide middelen zijn voldoende om te voorzien in de liquiditeitsbehoefte in de komende jaren.

Begroting 2019

Baten		Lasten	
Subsidies	€ 3.194.920	Bestuur en organisatie	€ 175.050
Bijdrage Fries	€ 5.470	Huisvesting	€ 618.390
Provinciale subsidie	€ 30.000	Personeel	€ 2.255.650
Opbrengsten	€ 604.480	Afschrijvingen	€ 93.140
Specifieke dienstverlening	€ 221.700	Administratie	€ 162.700
Diverse opbrengsten	€ 2.990	Transport	€ 23.250
Rentebaten	€ 660	Automatisering	€ 244.600
		Collectie & media	€ 444.480
		Specifieke kosten	€ 122.000
		Diverse kosten	€ 10.740
Totaal baten	€ 4.060.220	Totaal lasten	€ 4.150.000
Bedrijfsresultaat	€ -89.780		
Begrote onttrekkingen reserves	€ 89.780		
Resultaat verslagjaar	€ -		

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân, 27 maart 2019,

Hans van der Veen,
directeur-bestuurder

**Verslag
van de
Raad
van
Toezicht**

Verslag van de Raad van Toezicht

Dit is het verslag van de Raad van Toezicht van de Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân met haar zetel in Leeuwarden. De stichting heeft ten doel in de gemeenten Leeuwarden en Tytsjerksteradiel openbare bibliotheken op te richten en in stand te houden voor het beschikbaar stellen van media en informatie aan een ieder, zonder onderscheid des persoons en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord (artikel 2.1 van de statuten).

De stichting houdt daarvoor een aantal bibliotheekvestigingen in stand. Deze vestigingen zijn tijdens openingsuren voor een ieder vrij toegankelijk. De mediacollectie wordt jaarlijks geactualiseerd. Alleen leden kunnen media lenen. Geschoold personeel is beschikbaar om te bemiddelen bij vragen naar informatie in de meest brede zin. Er worden activiteiten uitgevoerd, soms in samenwerking met andere organisaties, om de rol van de bibliotheek actief uit te dragen. De bibliotheek streeft naar een zo hoog mogelijk bereik onder de totale bevolking van haar werkgebied. Een cijfermatig overzicht van leden, bezoekers en uitleningen is toegevoegd.

Cultural Governance

De Raad van Toezicht hanteert de Code Cultural Governance bij de vormgeving van het toezicht. Tijdens de jaarlijkse evaluatie van de Code wordt vastgesteld aan welke punten wordt voldaan.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht heeft in 2018 in totaal zes maal een reguliere vergadering gehouden, te weten op 7 februari, 14 maart, 14 mei, 18 juli, 24 september en 14 november. In de reguliere vergaderingen werd als vast agendapunt het onderwerp 'berichten uit de OR' behandeld en kwamen ook de kwartaalrapportages aan de orde. Naast deze zaken zijn in de vergaderingen o.a. de volgende onderwerpen aan de orde geweest: het jaarverslag en –rekening over 2017, de begroting over 2019, de privacywetgeving, het directiestatuut, risicomanagement van de bedrijfsvoering, i.c. op het gebied van ICT, HRM/Arbo en Financiën, en aanpassing van het reglement inzake honorering van RvT-leden. Op 21 november heeft een delegatie van de Raad overleg gehad met de ondernemingsraad en de bestuurder.

Financiële verantwoording

De bestuurder van de Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân heeft de bijgaande jaarrekening 2018 aan de Raad van Toezicht voorgelegd, evenals het verslag over de gang van zaken en het gevoerde beleid in het afgelopen boekjaar. De jaarrekening werd gecontroleerd door KPMG. De verklaring van de accountant is in de jaarrekening opgenomen. Conform de bepalingen in artikel 18 van de statuten heeft de Raad van Toezicht de door de bestuurder opgemaakte jaarrekening goedgekeurd en aan de bestuurder kwijting en decharge verleend voor het gevoerde beleid. De Raad van Toezicht spreekt zijn waardering uit jegens de bestuurder, het managementteam en de medewerkers voor de in het verslagjaar behaalde resultaten.

Raad van Toezicht in 2018

Dhr. R.E.J. Veldhuijzen van Zanten, voorzitter

Nevenfuncties: Voorzitter Stichting tot behoud van Amerikaanse windmolens te Goutum en Wirdum, Voogd van de Stichting Ritske Boelema Gasthuis, Bestuurslid Stichting "Tot een weldadig einde", bestuurslid van het Frysk Akademy Fûns.
Eerste benoeming: 2011
Einde lopende termijn: 2019

Dhr. R.H.E.M. Uildriks, vicevoorzitter tot mei 2018

Nevenfuncties: Voorzitter ijsclub Kurkemeer Foarût
Eerste benoeming: 2010
Einde lopende termijn: 2018

Dhr. C.J. Klomp, lid, vicevoorzitter vanaf mei 2018

Nevenfuncties: geen
Eerste benoeming: 2015
Einde lopende termijn: 2019

Dhr. F.J. Hobma, lid tot mei 2018

Oprichter/directeur van Innovicto ; advies en support m.b.t. business development & sales.
Nevenfuncties: geen
Eerste benoeming: 2010
Einde lopende termijn: 2018

Mw. S.A. van der Weij, lid

Procesadviseur bij de provincie Fryslân
Nevenfuncties: geen
Eerste benoeming: 2011
Einde lopende termijn: 2019

Mw. S. van den Broek

Manager afdeling Crisisbeheersing
Veiligheidsregio Fryslân tot februari 2018
Per februari 2018 Gemeentesecretaris/
algemeen directeur gemeente Harlingen.
Nevenfuncties: geen
Eerste benoeming: 2016
Einde lopende termijn: 2020, herbenoembaar.

Mw. A. Schat-Zeckendorf

Directeur Onderwijslogistiek & Studentondersteuning
NHL Stenden Hogeschool
Nevenfuncties: lid Raad van Toezicht OSG Singelland
Eerste benoeming: 2018
Einde lopende termijn: 2022

Mw. N.E. Vonk

Directeur Bedrijfsvoering Lentis
Nevenfuncties: geen
Eerste benoeming: 2018
Einde lopende termijn: 2022

Bestuur

De heer H. van der Veen, directeur/bestuurder

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân, 27 maart 2019
R.E.J. Veldhuijzen van Zanten
voorzitter Raad van Toezicht

Jaar-
rekening

BALANS PER 31 DECEMBER 2018 STICHTING BIBLIOTHEKEN MIDDEN-FRYSLÂN

ACTIVA (na resultaatbestemming)	31-12-2018	31-12-2017
1) Materiële vaste activa	522.723	482.214
2) Vlottende activa		
Vorderingen	175.104	344.612
Liquide middelen	1.164.340	2.293.048
	1.339.444	2.637.660
Totaal	1.862.167	3.119.874

PASSIVA (na resultaatbestemming)	31-12-2018	31-12-2017
3) Eigen vermogen		
Algemene reserves	281.069	316.993
Bestemmingsreserves	765.372	650.987
Bestemmingsfonds	19.403	27.595
	1.065.844	995.575
4) Voorzieningen	42.029	100.348
5) Kortlopende schulden	754.294	2.023.951
Totaal	1.862.167	3.119.874

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018 STICHTING BIBLIOTHEKEN Midden-Fryslân

BATEN	jaarrek.2018	begroting 2018	jaarrek. 2017
Subsidies			
Exploitatiesubsidie gemeente	3.179.269	3.081.130	2.452.123
Subsidie rebranding	36.589	-	39.411
Subsidie Pop-up	15.364	-	161.019
Bijdrage Friese literatuur	5.720	5.470	5.200
Provinciale subsidie	30.000	30.000	30.000
	3.266.942	3.116.600	2.687.753
Overige bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten	614.913	615.030	569.713
Specifieke dienstverlening	219.171	214.200	151.389
Diverse baten	24.300	4.890	46.530
	858.384	834.120	767.632
Projectbaten	62.492	-	23.056
Som der baten	4.187.818	3.950.720	3.478.441
LASTEN	jaarrek.2018	begroting 2018	jaarrek. 2017
Personeel			
Lonen en salarissen	1.302.172	1.365.400	1.253.663
Sociale lasten	227.336	222.860	211.212
Pensioenlasten	191.126	204.080	187.360
Overige personeelskosten	438.713	308.530	318.649
	2.159.347	2.100.870	1.970.884
Overige bedrijfskosten			
Bestuur en organisatie	195.035	172.100	174.351
Huisvesting	560.239	609.980	496.699
Afschrijvingen activa en afwaardering	91.283	119.340	275.713
Administratie	151.850	190.350	125.935
Transport	5.732	23.050	4.629
Automatisering	228.887	175.500	164.378
Collectie & media	571.911	446.730	426.144
Specifieke kosten	73.815	174.000	41.643
Diverse kosten	4.950	13.290	1.169
	1.883.702	1.924.340	1.710.661
Projectkosten	74.614	-	38.445
Som der lasten	4.117.663	4.025.210	3.719.990
Bedrijfsresultaat	70.155	-74.490	-241.549
Rentebaten	114	1.860	546
Rentelasten			
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	70.269	-72.630	-241.003
Onttrekkingen aan bestemmingsreserves/fondsen	38.528	35.110	235.735
Toevoegingen aan bestemmingsreserves/fondsen	144.721	-	10.926
Onttrekkingen aan algemene reserves	35.924	37.520	16.194
Toevoegingen aan algemene reserve	-	-	-
	-	-	-

RESULTAATBESTEMMING 2018

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

Resultaatbestemming	jaarrek.2018	begroting 2018	jaarrek. 2017
Leeuwarden			
Onttrekking van reserve inrichting Leeuwarden			-76.744
Onttrekking van reserve herbouw Bilgaard			-93.494
Onttrekking van reserve activa Stiens		-4.770	
Toevoeging reserve teamontwikkeling	131.216		
Onttrekking aan reserve transitiekosten	-5.760		-35.660
Totaal Leeuwarden	125.456	-4.770	-205.898
Tytsjerksteradiel			
Onttrekking aan algemene reserve	-26.182		-927
Totaal Tytsjerksteradiel	-26.182	-	-927
Algemeen			
Onttrekking algemene reserve FMA	-9.742		-15.267
Toevoeging aan reserve innovatie	13.505		10.926
Onttrekking aan reserve innovatie	-24.576	-22.750	-22.378
Onttrekking aan fonds Boersma	-8.192	-7.590	-7.459
Totaal Algemeen	-29.005	-30.340	-34.178
	70.269	-35.110	-241.003

Leeuwarden

De toevoeging aan de reserve teamontwikkeling betreft een gedeelte van het exploitatieresultaat.

De onttrekking aan de reserve transitiekosten betreft kosten consulting.

Tytsjerksteradiel

De onttrekking aan de algemene reserve betreft het exploitatieresultaat na mutaties in de bestemmingsreserves.

Algemeen

De onttrekking aan de algemene reserve Frysk Muzyk Argyf (FMA) betreft het exploitatieresultaat.

De toevoeging aan de reserve innovatie betreft een gedeelte van het exploitatieresultaat.

De onttrekking aan de reserve innovatie betreft een gedeelte van het exploitatieresultaat van de Volksuniversiteit.

De onttrekking aan het fonds Boersma betreft een gedeelte van het exploitatieresultaat van de Volksuniversiteit.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

	2018	2017
Kasstroomoverzicht volgens de indirecte methode:		
Bedrijfsresultaat	70.155	-241.549
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	71.283	275.713
Mutaties voorzieningen	-58.319	-1.499
Mutaties in werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen	169.077	-16.496
Mutatie kortlopende schulden	-155.505	54.238
	<u>13.572</u>	<u>37.742</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	96.691	70.407
Ontvangen interest	545	1.982
Betaalde interest	-	-
	<u>545</u>	<u>1.982</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	97.236	72.389
Investerings in materiële vaste activa	-1.457.558	-841.893
Ontvangen investeringssubsidies	-	1.900.000
Desinvesteringen van materiële vaste activa	231.614	250.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.225.944	1.308.107
Opgenomen langlopende schulden	-	-
Aflossingen langlopende schulden	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
Afname geldmiddelen	-1.128.708	1.380.496

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018

Algemeen

Voornaamste activiteiten

De stichting is statutair gevestigd te Leeuwarden.

De stichting heeft ten doel in de gemeenten Leeuwarden en Tytsjerksteradiel openbare bibliotheken op te richten en in stand te houden voor het beschikbaar stellen van media en informatie aan een ieder.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, RJ 640 "Organisaties zonder winststreven" en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2017 behoeven niet te worden geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2018 mogelijk te maken.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de stichting zullen toevloeden en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische

voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's zijn overgedragen aan de koper.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd indien de rechtspersoon beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de stichting het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Indien sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

De stichting maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en –terreinen en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Overheidssubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

·	Bedrijfsgebouwen	:	2,5 - 10.
·	Andere vaste bedrijfsmiddelen	:	6,7 – 33,3.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Periodiek groot onderhoud wordt verwerkt via een voorziening voor groot onderhoud.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Onderhanden projecten

In de waardering van onderhanden projecten worden de kosten die direct betrekking hebben op het project (zoals personeelskosten voor werknemers direct werkzaam aan het project en andere externe kosten die bij de uitvoering van het project worden gebruikt), begrepen.

De toerekening van opbrengsten en kosten op onderhanden projecten geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van het werk ('percentage of completion'-methode) per balansdatum.

Uitgaven die verband houden met projectkosten die na de balansdatum tot te verrichten prestaties leiden, worden als activa verwerkt indien het waarschijnlijk is dat ze in een volgende periode zullen leiden tot opbrengsten. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten als last verwerkt.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Eigen vermogen

Algemene reserve/ egalisatierekening

Reserve waarin het resultaat na resultaatbestemming wordt gemuteerd. Het betreft in beginsel een vrije reserve, eventuele beperkingen kunnen zijn opgelegd door de subsidieverstrekker in de subsidievoorwaarden. Hiertoe wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserve

Reserve waaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven door het bestuur van de bibliotheek.

Dotaties aan en onttrekkingen uit deze reserves vindt plaats door middel van resultaatbestemming.

De beperkte doelstelling van de reserve wordt uiteengezet in de toelichting op de balans.

Bestemmingsfonds

Reserve waaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven door derden.

Dotaties aan en onttrekkingen uit deze reserves vindt plaats door middel van resultaatbestemming.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voor verwachte kosten inzake onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkend uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Langlopende en kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten worden alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de stichting zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden ingeschat.

Zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het resultaat van een onderhanden project, worden de projectopbrengsten en -kosten als opbrengsten en kosten in de staat van baten en lasten verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum.

Onder projectopbrengsten wordt verstaan de in het contract overeengekomen indien en voor zover het waarschijnlijk is dat de opbrengsten zullen worden gerealiseerd en betrouwbaar kunnen worden bepaald.

De mate waarin prestaties van een onderhanden project zijn verricht, wordt bepaald aan de hand van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Indien het resultaat van een onderhanden project niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten opgenomen.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten. Zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden worden zij verantwoord als subsidie-opbrengsten. Subsidies ter compensatie van door de stichting gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag. De vooruitontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen en worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten bestaan voor een groot deel uit ontvangen contributies en teltaatgelden. De opbrengsten worden verantwoord zodra deze zijn ontvangen en worden vanaf dat moment systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting. De verplichting uit hoofde van beloningen tijdens dienstverband wordt gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenlasten

De stichting kent voor haar werknemers een toegezegde bijdrage-regeling. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige pensioenpremies. De pensioenregeling is daarom verwerkt als toegezegde bijdrage-regeling; alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar zijn in de jaarrekening verantwoord.

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld op basis van de indirecte methode.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

ACTIVA

1) Materiële vaste activa

Activa	Afschrijving %	Aanschafwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 01-01-2018	Investering 2018	Desinvest. 2018	Afschrijving 2018	Boekwaarde 31-12-2018
Bedrijfsgebouwen en -terreinen							
<i>Grond</i>		44.790	44.790			-	44.790
<i>Gebouwen</i>	2,5%-10%	240.830	47.280		-	-	47.280
		285.620	92.070	-	-	-	92.070
Andere vaste bedrijfsmiddelen							
<i>Inrichting/inventaris</i>	6,67%-20%	588.263	99.284	2.225.479	-	41.670	315.733
<i>Af: investeringssubsidie</i>				-1.967.360			
<i>Automatisering</i>	12,5%-33,3%	194.487	36.833	65.822	-	23.510	79.145
<i>Bedrijfswagen</i>	12,5%	44.465	24.027	19.465	1.614	6.103	35.775
<i>Activa in uitvoering</i>		-	853.208		853.208		-
<i>Af: investeringssubsidie</i>		-	-853.208		-853.208		-
		827.215	160.144	343.406	1.614	71.283	430.653
Niet aan de activiteiten dienstbare materiele vaste activa							
	0%	-	230.000	-	230.000	-	-
		-	230.000	-	230.000	-	-
Totaal		1.112.835	482.214	343.406	231.614	71.283	522.723

Niet aan de activiteiten dienstbare materiele vaste activa

In 2015 is op basis van een gemeenteraadsbesluit van de gemeente Leeuwarden besloten tot het sluiten van de vestigingen in Aldlân en Bilgaard per 1 januari 2017. De gebouwen van deze vestigingen waren in eigendom van de stichting.

Eind 2017 is het appartementsrecht van de vestiging in Bilgaard verkocht. In juni 2018 is de vestiging Aldlân verkocht.

Door gemeentelijke herindeling is met ingang van 1 januari 2018 Leeuwarderadeel bij Leeuwarden gevoegd. Voor SBMF heeft dat tot gevolg dat de bibliotheek in Stiens is overgegaan van BNF (Bibliotheken Noord Fryslân) naar SBMF. De activa is voor de boekwaarde van € 67.360 overgegaan naar SBMF. Dit is door de gemeente Leeuwarden rechtstreeks verrekend met BNF.

In feite zijn de activa dus "om niet" verkregen door SBMF.

Activa in uitvoering

Activa in uitvoering betrof de investeringen in de Blokhuispoort. Hiervoor is van de gemeente Leeuwarden een investeringssubsidie ontvangen van € 1.900.000. Hiervan was in 2017 € 853.208 uitgegeven. In 2018 is het restant uitgegeven. Vanaf boekjaar 2018 word over de gehele investering ad. € 2.147.376 minus de investeringssubsidie van € 1.900.000 afgeschreven.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

ACTIVA (vervolg)

2) Vlottende activa

31-12-2018

31-12-2017

Vorderingen

Debiteuren	7.538	20.136
Te vorderen BTW	80.657	191.739
Nog te ontvangen bedragen	11.014	42.845
Overige vorderingen en overlopende activa	75.895	89.892
	<u>175.104</u>	<u>344.612</u>

Vorderingen

De daling van de te vorderen BTW wordt veroorzaakt doordat in het 4e kwartaal van 2017 veel investeringsnota's betreffende de Blokhuispoort waren betaald.

Overige vorderingen en overlopende activa:

De overige vorderingen betreft o.a. een creditnota van de verhuurder van de Blokhuispoort.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking

Kassen bibliotheken	789	1.034
Banken bibliotheken	1.163.070	2.290.461
Gelden onderweg	481	1.553
	<u>1.164.340</u>	<u>2.293.048</u>

Totaal vlottende activa

1.339.444

2.637.660

Liquide middelen

De daling van de liquide middelen wordt veroorzaakt doordat in 2018 het restant van de in 2017 ontvangen investeringssubsidie betreffende de Blokhuispoort is besteed.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

PASSIVA

3) Eigen vermogen

Overzicht reserves	Stand per 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Overboeking	31-12-2018
<u>Algemene reserves</u>					
Algemene reserve Leeuwarden	152.559				152.559
Algemene reserve Tytsjerksteradiel	149.506		26.182		123.324
Algemene reserve Frysk Muzyk Argyf	14.928		9.742		5.186
Totaal algemene reserve	316.993	-	35.924	-	281.069
<u>Bestemmingsreserves</u>					
Inrichting Centrale	303.877				303.877
Teamontwikkeling	-	131.216			131.216
Transitiekosten	220.922		5.760		215.162
Promotie en publiciteit	13.799				13.799
Totaal Leeuwarden	538.598	131.216	5.760	-	664.054
Automatisering	42.261				42.261
Promotie en publiciteit	22.937				22.937
Totaal Tytsjerksteradiel	65.198	-	-	-	65.198
Innovatie	47.191	13.505	24.576		36.120
Totaal Organisatiebreed	47.191	13.505	24.576	-	36.120
Totaal bestemmingsreserves	650.987	144.721	30.336	-	765.372
<u>Bestemmingsfondsen</u>					
Fonds Boersma	27.595		8.192		19.403
Totaal bestemmingsfondsen	27.595	-	8.192	-	19.403
TOTAAL MIDDEN-FRYSLAN	995.575	144.721	74.452	-	1.065.844

Bestemmingsreserves:

Op 1 januari 2015 is de WSOB in werking getreden. Deze nieuwe wet benoemt 5 kernfuncties voor de openbare bibliotheek.

De reserves zijn bestemd om inhoud en vorm te geven aan de 5 kernfuncties en om de transformatie van collectie naar connectie te realiseren.

Voor de verklaring van de mutaties in de reserves zie resultaatbestemming op pagina 14.

4) Voorzieningen

	Stand per 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2018
- onderhoud gebouw Grou	31.641		31.641	-
- onderhoud gebouw Aldlân	25.000		25.000	-
- onderhoud gebouw Gytsjerk	19.100			19.100
	75.741	-	56.641	19.100
- jubilea	24.607		1.678	22.929
TOTAAL	100.348	-	58.319	42.029

De onttrekking aan de voorzieningen onderhoud gebouw Grou en Aldlân betreft vrijval.

De onttrekking aan de voorziening jubilea betreft de herberekende verplichting.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

PASSIVA (vervolg)

5) Kortlopende schulden	31-12-2018	31-12-2017
Te betalen salaris	-	1.543
Te betalen loonheffing en sociale premies	70.815	66.459
Te betalen pensioenpremie	46.044	33.134
Reservering vakantiedagen	58.090	52.050
Reservering vakantiegeld	51.423	51.987
Totaal	<u>226.372</u>	<u>205.173</u>
Crediteuren	99.067	367.953
Vooruitontvangen contributie	337.798	302.796
Overige schulden en overlopende passiva	91.057	1.148.029
Totaal kortlopende schulden	<u>754.294</u>	<u>2.023.951</u>

Overige schulden en overlopende passiva

De daling van de overige schulden wordt veroorzaakt doordat het restant van de investeringssubsidie betreffende de Blokhuispoort ad. € 1.046.792 in 2018 volledig is besteed.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN/VERPLICHTINGEN

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

Niet in de balans opgenomen verplichtingen:

Huurverplichtingen:

Locatie:

Grou:	De huurverplichting bedraagt € 19.200 per jaar voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 1 jaar.
Stiens:	De huurverplichting bedraagt € 47.700 per jaar voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 6 maanden.
Leeuwarden:	De huurverplichting bedraagt € 238.623 per jaar en loopt tot 1 januari 2028.
Burgum:	De huurverplichting bedraagt € 64.911 per jaar en loopt tot 1 april 2022.
Hurdegaryp:	De huurverplichting bedraagt € 33.484 per jaar en loopt tot 1 september 2026.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

BATEN	jaarrek.2018	begroting 2018	jaarrek. 2017
Subsidies	3.266.942	3.116.600	2.687.753
De subsidies vallen € 150.342 hoger uit dan begroot.			
De subsidierealizatie van Leeuwarden bestaat uit de beschikking van 13 december 2018, een aanvullende subsidie ter compensatie van de aankoop van de collectie in Stiens en een aanvullende subsidie voor opleiding. Ook is hier de incidentele subsidie voor de in het verslagjaar bestede kosten voor rebranding en kosten met betrekking tot de Pop-up centrale verantwoord.			
Bij het inboeken van de gemeentelijke subsidies is uitgegaan van:			
		begroting	
Leeuwarden	beschikking 13/12/2018	2.395.647	2.420.810
	Rebranding	36.589	-
	Pop-up bibliotheek	15.364	-
	subs.aankoop collectie Stiens	72.152	-
	subs.opleidingstraject	51.147	-
		2.570.899	2.420.810
Tytsjerksteradiel	beschikking 8/12/2017	660.323	660.320
	Totaal gemeentelijke subsidies	3.231.222	3.081.130
	Totaal overige subsidies	35.720	35.470
		3.266.942	3.116.600
De subsidies voor het boekjaar zijn nog niet definitief vastgesteld. Definitieve vaststelling van de subsidies door de gemeenten vindt plaats na overleg van de definitieve jaarrekening aan deze gemeenten.			
Opbrengsten	614.913	615.030	569.713
De opbrengsten zijn in lijn met de begroting.			
Specifieke dienstverlening	219.171	214.200	151.389
De specifieke dienstverlening is € 4.971 hoger dan begroot. De opbrengsten cursussen en workshops waren te hoog begroot.			
De opbrengsten uit dienstverlening scholen en verhuur gebouwen waren te laag begroot.			
Diverse baten	24.300	4.890	46.530
Door een stimuleringsregeling dBos PO van Kunst van Lezen vallen de diverse baten € 19.410 mee.			
Projectbaten	62.492	-	23.056
(Voor verdere toelichting : zie kosten projecten)			
Som der baten	4.187.818	3.950.720	3.478.441

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

LASTEN	jaarrek.2018	begroting 2018	jaarrek. 2017
Personeelskosten	2.159.347	2.100.870	1.970.884
Het gemiddeld aantal werkzame werknemers, berekend op uurbasis, bedroeg:			
	<i>Werkelijk 2018</i>	<i>Begroting 2018</i>	<i>Werkelijk 2017</i>
<i>Totaal formatie per week Midden-Fryslân in fte</i>	30,78	32,40	30,32
<i>Gemiddeld aantal extra uren per week in fte</i>	0,85	0,31	0,70
	<u>31,63</u>	<u>32,71</u>	<u>31,02</u>
Per saldo kennen de personele kosten een overbesteding van € 58.477.			
Dit wordt veroorzaakt door een lagere formatie enerzijds (effect € 93.417) en een overbesteding op de kosten voor uitzendwerk (€ 37.055) en advieskosten derden m.b.t. de transitie (€ 50.778).			
Bestuur en organisatie	195.035	172.100	174.351
De kosten bestuur&organisatie vallen € 16.065 mee doordat enkele posten te ruim waren begroot.			
Huisvesting	560.239	609.980	496.699
De huisvestingskosten zijn € 65.106 onderbested.			
Dit wordt veroorzaakt door de vrijval van de onderhoudsvoorzieningen van Aldlân en Grou en doordat de belastingen meevallen door correcties op afrekeningen van gemeentelijke belastingen en het te hoog begroten hiervan.			
De kosten van beveiliging in de Blokhuispoort vallen hoger uit dan begroot.			
Afschrijvingen activa en afwaardering	91.283	119.340	275.713
Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:			
Afschrijvingen activa	71.283		
Boekwaarde gedesinvesteerde activa	231.614		
Opbrengstwaarde desinvesteringen	<u>-211.614</u>		
Boekverlies bij vervreemding	20.000		
De afschrijvingen zijn € 28.057 onderbested. In totaal is er voor € 343.406 geïnvesteerd waarover is afgeschreven. Het investeringsaldo in de Blokhuispoort na aftrek van de investeringssubsidie van Leeuwarden betrof € 247.376.			
De afschrijvingen automatisering waren te hoog begroot.			
Administratie	151.850	190.350	125.935
De administratiekosten vallen € 38.500 mee door meevallende kosten administratievoering en het te hoog begroten van incassokosten.			
Transport	3.157.754	3.192.640	3.043.582

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

LASTEN (vervolg)	jaarrek.2018	begroting 2018	jaarrek. 2017
Transport	5.732	23.050	4.629
De transportkosten vallen € 17.813 mee omdat het wagenpark later is uitgebreid dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.			
Automatisering	228.887	175.500	164.378
De automatiseringskosten vallen € 53.387 hoger uit dan begroot. Een deel van het onderhoud werd eerst door eigen personeel uitgevoerd, maar is nu uitbesteed aan Hisq.			
Collectie & media	571.911	446.730	426.144
De collectie&media is € 125.181 overbesteed. Dit wordt voor € 70.000 veroorzaakt door de in december 2017 bij de NBD ingekochte collectie voor Stiens, die dit jaar in de exploitatie is verantwoord. Bij de gemeente Leeuwarden is hiervoor subsidie aangevraagd, gehonoreerd en in november uitbetaald. Ook zijn de collecties van de wisseldienst en van de voormalige Lytse Biebs geoptimaliseerd.			
Specifieke kosten	73.815	174.000	41.643
De onderbesteding op de specifieke kosten van € 100.185 wordt veroorzaakt omdat er op de posten dienstverlening bedrijven en scholen en overige specifieke kosten nagenoeg geen kosten zijn gemaakt.			
Diverse kosten	4.950	13.290	1.169
De overige kosten waren te hoog begroot.			
Projectkosten	74.614	-	38.445
In totaal is er aan projecten € 12.122 meer besteed dan ontvangen:			
	<u>Baten</u>	<u>Kosten</u>	<u>Saldo</u>
Nacht van de filosofie	16.077	20.608	4.531
pilot dBos PABO	4.470	4.470	-
opening BHP	35.000	42.354	7.354
Digitale dienstverlening	6.945	7.182	237
	62.492	74.614	12.122
Som der lasten	4.117.663	4.025.210	3.719.990
Bedrijfsresultaat	70.155	-74.490	-241.549
Rentebaten	114	1.860	546
Rentelasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	70.269	-72.630	-241.003

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

WNT-verantwoording 2018 Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking

bedragen x € 1	J. van der Veen	A. Tiemersma
Funcctiegegevens		
Aanvang en einde functieervulling in 2018	1-1/31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 82.040	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.786 (pensioenpremie)	
Subtotaal	€ 92.826	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	
Totaal bezoldiging	€ 92.826	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	
Gegevens 2017		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 77.555	€ 11.155
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.264 (pensioenpremie)	€ 1.007 (pensioenpremie)
Subtotaal	€ 87.819	€ 12.162
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 181.000	€ 15.373
Totaal bezoldiging	€ 87.819	€ 12.162

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân

WNT-verantwoording 2018 Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân (vervolg)

Toezichthoudende topfunctionarissen

Leden Raad van Toezicht	functie	van	tot
R.E.J. Veldhuyzen van Zanten	voorzitter	1-jan	31-dec
R.H.E.M. Uildriks	lid	1-jan	14-mei
F.J. Hobma	lid	1-jan	14-mei
S.A. van der Weij	lid	1-jan	31-dec
C.J. Klomp	lid	1-jan	31-dec
S.van den Broek	lid	1-jan	31-dec
N.E. Tonnis-Vonk	lid	7-feb	31-dec
A. Schat-Zeckendorf	lid	7-feb	31-dec

De toezichthouders ontvangen geen belastbare onkostenvergoedingen en/of beloningen betaalbaar op termijn in het kader van de WNT boven het individueel toepasselijke drempelbedrag van € 1.700,-.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die toelichting vereisen.

Overige
gegevens

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie en de Raad van Toezicht van Stichting Bibliotheken Midden Fryslân

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Bibliotheken Midden Fryslân (hierna 'de stichting') te Leeuwarden (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Bibliotheken Midden Fryslân per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans 31 december 2018;
- 2 de staat van baten en lasten over 2018; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bibliotheken Midden Fryslân zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, als bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 27 maart 2019

KPMG Accountants N.V.

A. van Aalsum-Jongen RA

db

